

MŪSŲ LIETUVA

ANTRADIENIO VAKARĄ KOVO 13 DIENĄ, POLICIJA
PRANEŠĖ, JOG TATUAPĖ VILOJE TRAUKINYS UŽGAVO
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS KLEBONĄ KUNIGĄ

JONA BRUŽIKĄ, S.J.

JIS MIRĖ INSTITUTO PAULISTA LIGONINĖJE. PALAIDO-
TAS IŠ ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS CENTRO ARAČĄ
KAPINĖSE. DAUGIAU APIE TAI KITAME NUMERYJE.

VIEŠPATS, KURIAM JIS VISU SAVO KUNIGIŠKU IR
VIENUOLIŠKU GYVENIMU TARNAVO, TEBŪNA JAM
GAILESTINGAS .

NR 11 (1285) XXV, 1973 M. KOVO – MARČO 15 D. Kaina : 60 centavų.
R. Juatindiba, 20 – Caixa Postal 4421 – São Paulo, ESP. Telefone: 273 - 0338

LIETUVA

SIBIRE "POILSIAUJA"
LIETUVOS STUDENTAI

"Chicago Tribune" korespondentas Maskvoje Michael McGuire prieš keletą dienų pranešė tokią žinią: "Sov. Rusijos aukščiausioji legislatūra patvirtino, kad Sovietų piliečiai, norintieji gauti vizą emigruoti į kitus kraštus, turi sumokėti už gautą mokslą Sov. Sąjungoje Mokesčių dydis siekia nuo 5,500 iki 25,000

Šie mokesčiai liečia daugiausia veržiasi emigruoti į Izraelį. Vadinasi, Sov. Rusija pinigaujami iš žydų emigracijos.

Ši žinia atidengia vieną dalyką ir lietuviams. Gyveną svetur komunistai skelbia, kad okupuotoje Lietuvoje mokslas yra nemokamas. Tik mokykis. Tokio mokslo siekiantiems "Rojaus", tur būt, nera visame pasaulyje. Bet kaip iš tikrųjų yra. Mokslo metams pasibaigus, auštesniųjų mokyklų ir universitetų studentai, užuot pasirinkę poilsį, kur jie nori, "vyksta" į vadinamas "poilsio ir darbo" stovyklas. Dauguma tų stovyklų yra Sov. Rusijoje, dangi ypatingam krašte — Sibire

Kultūrinių ryšių su užsienių lietuviams ieškančių laikraštis "Gimtas Kraštas", pernai rašydamas apie "Studentišką vasarą", straipsnį papuošė net tokia nuotrauka: prie Vilniaus universiteto sugrupuota didžiausia minia lietuvių studentų, "pasiruošusių" išvykti "poilsui". Visų veidai šalti, tylūs, be jokio šypsnio, be kalbos, tartum būtų užhipnotizuoti.

"Šią vasarą dirba 10 tūkstančių universiteto ir specialių mokyklų studentų", džiūgauja minėtas laikraštis. O kur "gyventi ir dirbti Lietuvos žmonės važiuoja į Sibirą", klausia tas laikraštis ir čia pat atsako: "Jau pastatyti ir plečiasi nauji naftiniai miestai — Sungautas, Urajus, Naftajuganskas. Okos žemupyje statomos hidroelektrinės, sausinamos pelkėtos žemės... Kitos grupės vyksta į Kamčatką, Altajaus taigas. Esa, "Sibire gyventojų nedaug. Gali važiuoti paupiu šimtus kilometrų ir nesutiksi žmogaus".

Taigi įvairiems darbams Sibire reikia tūkstančių jaunu, stiprių rankų. O kai Sibire gyventojų nedaug, tai reikia tų rankų iš kitur gauti. Okupantas gerai žino, kur galima dykai tų rankų gauti. Tad Lietuvos studentija ir vyksta "poilsio" į Sibirą.

Kas iš protaujančių gali tikėti, kad jaunas vaikinai ar mergina, pasibaigus mokslo metams, savanoriškai vyktų "poilsio" į Sibirą ar kitas Azijos taigas?

Rodydamas savo ciniškumą minimas laikraštis džiūgauja: "Vyrai ir moterys, pažinę kelionių romantiką, uždegs ir draugus žygiais, išvykomis. Todėl keliaujančių mokinių skaičius gausės".

Galima tikėti, kad gausės tol, kol okupantas Lietuvoje sėdės ant lietuvių sprando.

LIETUVIAI
PASAULY

ATSISVEIKINANT

Tautinių šokių grupė "Grandis", vadovaujama mokyt. I. Smieliauskienės, išvyksta į P. Ameriką reprezentaciniam uždaviniui. Iš viso vyksta 18 šokėjų, akordeonistas A. Stelmokas, solistė A. Simonaitytė, mokyt. I. Smieliauskienė ir globos k-to pirm. I. Kriaučeliūnienė. Kiekvienas šokėjas iš savo kišenės sumoka po 100, gi kiti pinigai renkami specialaus išvykai globoti komiteto, kuriam vadovauja dr. L. Kriaučeliūnas. Komiteto sudėtyje dar yra L. Dargienė, dr. A. Razma, St. Džiugas, A. Modestas ir J. Evans, ja.

AKIMIRKOS

P. Amerikos išvykai "Grandies" šokėjų paruoštos programos akimirkas apie 230 rinktinės publikos turėjo progos stebėti sausio 27 d. Jaunimo Centro didžiojoje salėje įvykusiame "Grandies" išleistuvių vakare, į kurį buvo pakviesti bei vaišingai priimti ir lietuvių spaudos atstovai. Atidarydama šį idomų vakarą, "Grandies" globos k-to pirm. I. Kriaučeliūnienė pastebėjo, kad laisvojo pasaulio lietuvių jaunimo bendradarbiavimas prasidėjo jau III taut. šokių šventės metu, o ypač gražiai išsiplėtė II jaunimo kongrese ir IV taut. šokių šventėj, kurioje taip gausiai dalyvavo daugelio kraštų mūsų jaunimas. Ne be reikalo globos k-to pirm. džiaugėsi, kad ir šį kartą, išleidžiant "Grandį" į kelionę, susipratusi visuomenė taip gausiai užplūdė salę, nepalikdama nė vienos tuščios vietos. Pro akis prabėgus gražiai bei spalvingai vakaro programai, sudarytai vien iš "Grandies" atliekamų šokių, mokyt. I. Smieliauskienė pasidžiaugė, kad "Grandies" šokėjams JAV bei Kanadoje jau teko dalyvauti daugybėje pasirodymų, bet kelionė į užjūrį bus pirmoji. Už tą garbę ypač dėkojo išvykos globos k-tui, nes be jų pagalbos niekas nebūtų galėjęs padengti didelių kelionės išlaidų. Idomu pastebėti, kad tą jauką vakarą vien loterija davė apie \$1,200 pajamų, o kelionių biuro vedėjas V. Rasčiauskas įteikė \$300 auką. Šokių

Paskirta prie JT

Galia Žilionienė eilę metų buvusi Pabaltijo Moterų Tarybos pirmininkė ir Lietuvių Moterų Klubų Federacijos delegatė, šiomis dienomis paskirta General Federation of Women's Club's atstovės pavaduotoja prie Jungtinių Tautų.

pertraukų metu ilgos "grandiečių" gretos (apie 50 jaunuolių) išsitiesdavo salės viduryje ir atlikdavo ratelius bei kitokius šokius, nekartą savo būrin pasigavę ir išvykos globos k-to pirmininką. Maldą prieš bendrą vakarienę sukalbėjo kun. L. Zaremba, SJ.

*

* Katalikų Benarįjai reikia Šventosios Dvasios — pareiškė popiežius Paulius VI, kalbėdamas bendrojoje audiencijoje. Modernūs žmogus ypatingai esąs reikalingas Šv. Dvasios, nes jis yra pagautas žavinčio paviršutiniškumo. Jam reikia pajusti iš savo vidaus prasiveržiančią poeziją, maldą, giesmę, besimeldžiantį dvasinį balsą. Tuš pačiu tačiau popiežius pasisakė prieš tuos, kurie, šaukdami Šv. Dvasios, tampa apaštalais visokios kontroversijos ir supasaulėjimo, atsisakydami paklusnumo Bendrijos įstatams bei normoms.

Tolimoje Australijoje Melbourn Dainos Sambūris, toks pat grakštus kaip visur.

NERAMUMAI ZELINOJE

Kodėl vienintelis Brazilijos lietuvių laikraštis – M.L. – iki šiol nieko nepasė apie visą koloniją jaudinančius reikalus, apie šv. Juozapo Liet. R. Kat. Bendruomenės ir kunigų saleziečių nesusi-pratimus?

Atsakymas yra toks: Iki š.m. vasario pradžios redakcija tikėjosi, kad tie reikalai bus išspęsti ramiai krikščioniškai, nekeliant viešumon niekam nedarančius garbės dalykus.

Antra, M.L. leidėjai Tėvai Jėzuitai nenorėjo kištis, kad neatrodytų nori pasizuvauti drumstuose vandenyse

Trečia – svarbiausia – redakcijai ne buvo aišku, kur tikrai yra šuo pakastas, dėl ko iš tiesų ginčijamasi. Kai, pagaliau, atrodė, jog ilgiau tylėti nebegalima, sudarytas toks planas:

Sustatyta poras dešimčių klausimų. Jie įteikti šv. Juozapo Bendruomenės pirmininkui prel. A. Arminui, kunigams saleziečiams, prel. P. Ragažinskui ir keletas klausimų arkivyskupijos kurijai. Norėta gauti visų atsakymus ir juos patal. M. Lietuvoje bent savaitę prieš PAL kongresą.

Bendruomenės pirmininkas tuojau pat padiktavo redaktoriui savo atsakymus. Kunigai saleziečiai savuosius įteikė redakcijai po poros dienų. Kurijon nebuvo galima eiti, nes tuo metu vyko Brazilijos vyskupų suvažiavimas ir kurija neveikė. Prel. P. Ragažinskas pasakė, jog turis daug darbo su Kongreso ruoša. Po kongreso viską plačiai ir išsamiai aprašysias. Bet ir po kongreso iš jo dar negauta nieko. Tuo tarpu kongreso pirmą vakarą išdalintas „Žodis“, Bendruomenės valdybos vardu, viską savotiškai „papylé ant stalo“. Apgailėstaudama, kad negalėjo įdėti drauge bent trijų šalių pasisakymus, redakcija šiame numeryje deda prel. A. Armino ir kunigų saleziečių pasisakymus, kokius ji gavo vasario pradžioje. Kurija negalėjo duot redaktoriui prašomo atsakymo, nes ji š. m. sausio pradžioje tą reikalą tvarkyti pavedusi prelatui P. Ragažinskui, bet iki šiol dar negavusi jokio iš jo pranešimo. Tik jo pranešimą gavusi, kurija galėsianti tarti savo galutinį žodį.

KLAUSIMAI ŠV. JUOZAPO L.R.K. BENDRUOMENĖS PIRMININKUI PR. A. ARMINUI IR JO ATSAKYMAI

1. Koks yra teisinis V. Zelinos parapijos ir nuosavybės stovis?

– Nuosavybė yra įregistruota valdybos įstaigoje ir šv. Juozapo Bendruomenė pripažinta visos nuosavybės savininke.

2. Kokie yra pagrindiniai šv. Juozapo Bendruomenės siekimai-tikslai?

– Religinė ir kultūrinė veikla.

3. Kokiais reikalais Liet. Kat. Bendruomenė tarėsi su kurija? Kokios išvados? Ar ir kokia buvo Bendruomenės sutartis su kurija dėl parapijos?

– Dabartinė Bendruomenė su kurija dar nesitarė. Kai buvo steigama Zelinos parapija, tai Dom José Gaspar de Affonseca e Silva tarėsi su kun. klebonu P. Ragažinsku, ar Bendruomenė sutin-

ka leisti ir kitoms tautybėms naudotis savo bažnyčia. Apie tai išsamiai painformuoti gali pats prel. P. Ragažinskas.

4. Kaip vertinate kunigų saleziečių darbą per tuos dvejus metus?

– Gražiai darbuojasi kunigai St. Šileika ir H. Šulcas. Turim šį tą prieš kitus du, bet apie tai čia nereikalinga plačiau kalbėti. Bet vieno jų veikla lietuviams yra labai nemaloni ir neteisinga.

5. Kokiais klausimais tarėtės su saleziečiais? Kokios išvados?

– Saleziečiai su mumis nesitarė. Jie tariasi tik su kurija. Pasitraukė ir iš šv. Juozapo Bendruomenės valdybos, kas, mano supratimu, buvo klaidinga.

6. Kaip, manote, Zelinos parapičiai vertina saleziečių atvykimą ir jų darbą?

– Pozityviai – teigiamai.

7. Kokios dabartinės Zelinos parapijos teisės kaip lietuvių asmeninės tautinės parapijos?

– Šv. Juozapo Zelinos parapija nėra lietuvių asmeninė parapija. Ji aptarnauja visus Zelinos vilos katalikus, yra teritorinė. Dabar, mano žiniomis, sėkma-dieniais būna ketverios mišios portugalų kalba ir vienerios lietuvių.

8. Kokie būtų ryšiai šv. Juozapo Bendruomenės su saleziečiais ir parapijos Taryba-Conselho parokiškai kuri jau 10 metų rūpinasi parapijos pastatais, moka mokesčius ir tt.

– Parapija, tai ir Conselho, nemoka Bendruomenei jokios nuomos už patalpų ir visos nuosavybės naudojimą, bet tik rūpestingai prižiūri, kad bažnyčia ir kiti pastatai būtų geroje tvarkoje, atlieka visus pataisymus ir pagerinimus, ir čia Conselho daug padarė. Bendruomenės valdyba, perimdama administracijos dokumentus, nerado visos eilės metų mokesčių pakvitavimų.

9. Kokia yra prelato P. Ragažinsko sutartis su Seserimis pranciškietėmis dėl Jaunimo namų pirmojo aukšto vartojimo mokyklai?

– Prel. Ragažinskas rinko aukas Š. Amerikoje ir ta mokykla yra pastatyta Amerikos lietuvių doleriais. Pastatyta ant Bendruomenės žemės, tai juridiniai ji priklauso šv. Juozapo L.K. Bendruomenei. Kiek man žinoma, tai su Seserimis pranciškietėmis nėra jokios pasirašytos sutarties.

10. Sakoma, jog Bendruomenė turėjusi ir daugiau žemės sklypų. K. Jūra savo knygoje mini net 9 sklypus.

– Turėjo. Per notarą jie nėra niekam pervesti. Seselės tuos sklypus pavertė aikšte ir nieko ant jų nepastatė. Apie tai geriausiai painformuoti galėtų pats prel. P. Ragažinskas.

11. Kuo skiriasi naujieji Bendruomenės statutai nuo senųjų?

– Pagal senuosius statutus šv. Juozapo Bendruomenės nariais galėjo būti tik Lietuvoje gimę lietuviai. Dabar gali būti ir čia gimę lietuvių vaikai ir maišy-

tu šeimų nariai.

Pagal senuosius statutus Bendruomenė rūpinosi tik bažnyčia ir mokykla. Pagal naujuosius – gali užsiimti ir kultūrine veikla, ir sportu, ir tt.

Pagal senuosius (kun. Suginto suprojektuotus) pirmininkas ir išdininkas turėjo būti klebonas. Dabar gali būti bet kas, ką išrinkus susirinkimas.

12. Kaip garantuojamas parapijos lietuviškumas?

– Tas priklausys nuo jos kunigų lietuviško nusistatymo.

13. Kodėl nėra iki šiol sutarties su saleziečiais?

– Todėl kad jie su Bendruomene iki šiol nesitarė.

14. Kodėl šv. Juozapo Bendruomenė per maždaug 25 metus neberinko valdybų, nepriėmė naujų narių?

– Į tai atsakyti galėtų tikrai prel. P. Ragažinskas.

15. Koks dabar yra teisinis šv. Juozapo Bendruomenės stovis?

– Tai jau buvo paskelbta M. Lietuvoje pernai metų. Bendruomenė įregistruota 1972 m. spalio 24 dieną.

16. Statant Zelinos bažnyčia, ar galvota tik apie lietuvių aptarnavimą, ar ir kitų tautybių? Ar nuo pat pradžios buvo pamaldos ir portugalų kalba?

– Statant bažnyčia, Zelinoje gyveno tik lietuviai. Kitų jei buvo, tai tik viena kita šeima. Jiems iš pradžių atskirų pamaldų nebuvo. Taigi lietuviai statė bažnyčia sau ir apie save teko galvojo. Jei užėjo koks kitatautis, to neišvarė.

17. Kokiomis sąlygomis Bendruomenė sutiktų daryti sutartį su saleziečiais?

– Bendruomenė dar nežino, ko jie nori. Jie turi tartis su nuosavybės savininkais ir pasisakyti, ko jie nori.

18. Ar Zelinos klausimas yra tik Zelinos parapičių reikalas, ar manote, kad jis liečia ir kitus lietuvius, kunigus ir žmones?

– Visi S. Paulo ir net tolimesnių vietovių lietuviai aukojo ir statė Zelinos bažnyčia, tai visiems lietuviams turi rūpėti jos likimas.

19. Senajame statute buvo numatyta, jog Bendruomenei likviduojantis jos nuosavybė tenka lietuviams Seserimis Pranciškietėms. Jei dabar Bendruomenei tektų kada nors atei-tyje likviduotis, kam tektų jos turtas, pagal naujuosius statutus?

– Tai nuspręstų paskutinysis visuotinas narių susirinkimas.

20. Ar jūs, Prelate, turit abejojimų dėl saleziečių lietuviškumo?

– Ne dėl visų.

21. Ar visų parapijų bažnyčios ir nuosavybė priklauso kurijai Brazilijoje, ar bent S. Paulo arkivyskupijoje?

– Ne, ne visų. Pav., Paysandú aikštėje esanti bažnyčia nėra kurijos nuosavybė.

KLAUSIMAI SALEZIEČIAMS IR JŲ ATSAKYMAI

1. Koks yra teisinis šv. Juozapo parapijos stovis kaip parapijos ir nuosavybės?

– Sklypas žemės, kiek žinoma, buvo dovanotas, kad ant jos būtų pastatyta bažnyčia ir mokykla. Taigi, žemė dovanota – tarnauti besikurinė Vilos gyventojams. Tam pačiam tikslui, aišku, turi tarnauti ant tos žemės pastatytoji bažnyčia bei mokykla ir, klebonija. Kadangi duota lietuviams ir lietuvių statyta, tai turi būti jų ir nuosavybė.

Kai iš V. Prudentės ir São Caetano parapijų buvo išskirta teritorija ir joje įkurta Zelinos šv. Juozapo parapija (paróquia amovivel de S. José de Vila Zelina), kuri, įkūrimo metu (1940 m. sausio 25 dieną) ėjo nuo V. Prudentės iki Ipirangos, São Caetano ir V. Formosos parapijų, Zelinos bažnyčia, kaip šios parapijos centras, savaime perėjo vyskupijos – kurijos žinion, nekeliant ir nesprendžiant nuosavybės klausimo.

2. Kas ir kada jus kvietė į SP., kokie buvo to kvietimo motyvai, ir kokie jūsų motyvai, priimant naują darbą?

– 1970 m. kovo 25 d. prel. P. Ragažinskas rašė į Italiją Kun. Pr. Gavara, lietuvių saleziečių centro direktoriui Frascaty (Romoj): „Norėdamas užtikrinti lietuviškumo tęstinumą ir religinio parapičių, lietuvių ir nelietuvių gyvenimo klestėjimą, maloniai kviečiu lietuvius saleziečius atvykti į S. Paulo liet. šv. Juozapo parapiją talkon. Tam reikalui jau yra gautas Jo Em. Kardinalo pilnas pfitarimas. J. Em. São Paulo kardinolas pažadėjo, iš savo pusės, parašyti raštą Vyr. Saleziečių Vadovybei... Esu nusistatęs po kurio laiko faktinių parapijos vadovavimą perduoti lietuviams saleziečiams. Dėl sąlygų susitarime. Labai būtų gerai, kad Tamsta pats, ilgai nedelsdamas, atvyktum į S. Paulo. Galėsime vispusiškai reikalą aptarti.“ Tame pačiame laiške dar reiškė pageidavimą, kad „nors pradžia, atvyktų kun. K. Bėkšta, kuris jau darbuojasi Brazilijoje, ir kitas kunigas, kuris sugebėtų vadovauti chorui bei dirbti su jaunimu“. – Tokiu būdu prasidėjo susirašinėjimas.

Tų pačių metų gegužio 15 d. Frascaty užsūsi pats Dom Agnelo Rossi: paskui dar prel. Arminas. Tiek vienas kiek antras kviesdami, ragindami

Pasiūlymą priimti saleziečiai turėjo nugalėti daug klūčių, ypač dėl personalo stokos (ypač jaunesnis personalas buvo jau išpareigojęs kitiems darbams) Bet dėjo visas pastangas, kadangi buvo kviečiami patarnauti Brazilijos lietuviams, ypač gi lietuviškam jaunimui.

3. Kodėl nebuvo sutvarkyti santykiai su Liet. Kat. Bendruomene prieš jums atvykstant, arba tuoj atvykus? Kodėl užsitęsė sutarties su LKB reikalas.

– Mus į SP kvietė prel. Pijus, susitaręs su kardinolu perleisti saleziečiams parapijos administravimą. Taigi, kas kvietė juridiniai, kas priėmė ir įgaliojo dirbti pastoracinį darbą – tai buvo

Nukelta i 4 psl.

SALEZIEČIŲ ATSAKYMAI

Paulo kurija, arkivyskupas. Pačias darbo sąlygas, teises bei išpareigojimus savo tikėtasi (ir pažadėta) sutvarkyti. Tik kilo neaiškumas, su kuo reikėtų kalbėtis, kas yra šeimininkas. Gi su neaiškiu šeimininku negalima juridinė sutartis ypač dar žinant, kad toji sutartis turi būti Romos išstudijuota – ir priimta ar atmesta.

4. Kokie yra pageidavimai iš vienuolijos pusės, kad saleziečiai galėtų dirbti parapijoje (nuosavybė, pastoracinė laisvė, etc)?

Saleziečiai yra ypatingai skirti jaunimui ypač neturtingam, daugiau apsišalinusiems jaunimui. Todėl jų ypatinga darbo dirva mokyklos, oratorijos, jaunimo organizacijos. Prisiima ir parapijos (saleziečiai turi 665 parapijas) kur mato, kad gali pilniau pareikšti jaunimą, dirbdami ir su suaugusiais jaunimo auklėtojais, tėvais. Žinoma mums atrodo, šiuo atžvilgiu atitinkama saleziečių darbo tikslams. Tik gaila, kad čia pačios parapijos iniciatoriai ir ankstesnieji veikėjai nenumatė atitinkamo darbo su jaunimu nepasirūpinimo sporto aikštėm, reikiamom platesnėm patalpom.

Antras dalykas, kurio reikalaujama, tai pilna pastoracinė laisvė.

Nuosavybės klausimu, kuris kai kieno visai klaidingai nušviečiamas, galiau aiškiai pasakyti:

a) S Paulo saleziečių provincija nestato jokių pretenzijų į Želinos nuosavybę ir net jos nenori. Ji turi net per daug pasiūlymų šiuo atžvilgiu. „Arkivyskupas mums siūlo 25 parapijas, tik „imk“ – sako provinciolas;

b) mes patys, jei kas šiandien ja mums siūlytu, nepriimtume (kaip kategoriskai esame pasisakę iš pat pradžių)

c) tačiau, mums kaip lietuviams, rūpi, kad nuosavybė būtų lietuvių bendruomenės rankose juk, tarp kita ko, yra ir prestižo ženklas.

d) jei kurija dabar tos nuosavybės reikalauja – tai čia jau kita kalba, kuri turėtų būti kiek ilgesnė. Čia tad reikėtų statyti klausimą: Kodėl kurija, dabar reikalauja nuosavybės? ir į tai atsakyti gali tik pati kurija.

5. Kas garantuoja, kad parapijoje bus lietuviai kunigai? ar vienuolija, ar kurija gali kunigus iškelti, kad neliktų lietuvių kunigo?

Vyskupas turi pareigą (pagal „Spiritualis migratorum cura“ instrukciją) rūpintis religiniu imigrantu, taigi ir lietuvių, aptarnavimu. O saleziečių kongregacija, jei prašoma, kur gali, stengiasi vyskupams padėti ir šioje srityje. Manau, kad čia, kol lietuviai tokio kunigo reikalaus, jis bus. Aišku, tol bus kol dar bus lietuvių kunigų. Reikia tad rimtai susirūpinti lietuvių kunigų prieaugiu. Jei lietuviai patys nesirūpins sužadinti pašaukimu iš savo tarpo, SP. vyskupas tikriausiai neišaugins lietuvių kunigų. Čia vien tik mūsų reikalas – Juridiniai viskas priklausys nuo sutarties.

6. Kaip žiūrite į savo darbą čia per 2 metus?

Esam nauji aplinkos, klimato, papročiu, tradicijų atžvilgiu, taigi nevisuo-

met gerai „pataikydami“ į tai, kas buvo anksčiau, stojom į darbą su entuziazmu. Bet negalėjom nei pradėti vystyti kokios nors iniciatyvos, kol nesudaryta sutartis. Praėjo jau beveik dveji metai, o esam dar vis tik kaip svečiai, be jokio išpareigojimo. Nematant jokios prosvaitės, kai kada net kyla pagunda įieškoti kitos išeities. Saleziečiai laukiami ir kitur (siūloma darbo su jaunimu, ir ne viena, o dvi parapijos.) Tik būtų gaila palikti šią dirvą, kuri, atrodo, liktų visiškai apleista.

7. Kaip vertinate parapičių bendradarbiavimą su saleziečiais ligi šiol?

– Dar negalėjom, kaip minėjau, pilnai imtis platesnės iniciatyvos. Šeimų lankymas – tik tradicinė stadijoje; organizacijos – merdinčio padėty, be jokios perspektyvos ateičiai; darbas su jaunimu be rimtesnio plano. Žodžiu – visi užsimojimai tik laikini, be koordinacijos... O vistiek parapičiai (bent gera jų dalis) gan šiltai atsiliepia ir mielai bendradarbiauja; nors nestinga ir „pasišaušimų“ (bet tai gyvenimiškas dalykas).

8. Kuo skiriasi naujas LKB statutas nuo senojo? Kaip į tai žiūrite?

– Skiriasi tiek raide, kiek dvasia: skirtingi deklaruotieji tikslai, už kurių slypi, rodos, dar skirtingesni nedeklaruoti siekliai.

Iš „comunidade religiosa“ išėjo tikslai „comunidade civil“; iš „instrução e educação religiosa“ išėjo tikslai „civismo“; iš narių su „cumprimento dos deveres religiosos“ dabar reikalaujama tik „cumprir as disposições dēstes estatutos“. Senieji statutai turėjo tikslą „construir igrejas.. manter ministros de culto“, kas dabar visiškai iškrita. Tai ką toji organizacija veiks?

Kadangi organizacija surišta su bažnyčia – parapija, kuri, tarp kita ko, turi priklausyti vyskupo jurisdikcijai, anksčiau nors pirmininkas kunigas galėjo garantuoti bendruomenės „religingumą“; dabar jau ir šis ryšys nutrūko, kadangi pirmininku gali būti bet koks „fulano“ Tai kas garantuos bendruomenės „religingumą“, būtent nors parapijos teisių testinumą?

Pasekmės? Vyskupas, kuris turi rūpintis parapijos testinumu su religiniu visų parapičių aptarnavimu, negali parapinės bažnyčios patikėti į kokias nepatikimas rankas.

9. Kokie turėtų būti patarnavimai mišrioje parapijoje?

– Želinos parapija yra teritorinė parapija, todėl ji turi aptarnauti visus tos parapijos parapičius. Lietuviai turi teisę būti aptarnauti sava kalba ir pagal savo religinius papročius. Ir taip bus aptarnauti, kol bus lietuvių kunigų. (Ir kiti imigrantai turi savaime tas pačias teises; tik jomis negali pasinaudoti, ar dėl savų kunigų stokos, ar dėl kitų sąlygų).

10. Kiek saleziečiai savo darbe yra savarankiški, ir kiek priklauso nuo kurijos ir vienuolijos?

– Lietuviai saleziečiai, Romos parėdymu, kaip asmenys ir kaip bendruomenė, juridiniai priklauso SP saleziečių provincijai. Bet jie čia atvyko specifinei misijai – dirbti dėl lietuvių. Šiuo atžvilgiu jie niekieno nevaržomi. Tik savo apaštalavime turi ir jie sekti tam tikras bendras direktyvas, kurias duoda

DVIEJŲ PARTIZANŲ VARDAI

Praėjo 21 metai nuo partizanų Juozo Lukšos ir Julijono Būtėno mirties Lietuvos miškuose.

Juozas Lukša buvo vienas svarbiausių Lietuvos laisvės kovos vadų, du kartu pralaužęs geležinę uždangą ir 1947 m. pasiekęs Vakarų su Lietuvos tikinčiųjų laišku Pijui XII, dokumentine medžiaga apie padėtį okupuotoje Lietuvoje. Laukdamas, iki pavyks suorganizuoti pagalbos kovojančiai Lietuvai, parašė knygą „Partizanai už geležinės uždangos“ (išleista 1950 ir 1962) ir 1950 spalio 3 grįžo į Lietuvą.

Kap. Juozas Lukša-Daumantas

Julijonas Būtėnas, įžymiausias to meto lietuvių politinis žurnalistas tremtyje, J. Lukšos kviečiamas, 1951 balandžio

19 nusileido į Lietuvos miškus drauge su kitu savanoriu Jonu Kukausku. Po keleto dienų enkavedistų apsuptas žuvo bunkeryje, o Kukauskas pasidavė gyvas ir išdavė slaptažodžius, kuriais buvo susektas J. Lukša. Kautynėse Lukša žuvo 1951 rugsėjo mėn.

Julijonas Būtėnas žuvo, būdamas 36 metų, Juozas Lukša 30 metų.

Ltn. Julius Būtėnas

TRUMPAI

Angeļu karalienės parapija New York Kultūros židinio, globojamo pranciškonų, statybai paskyrė 25.000 dol. Židinio pamatai šventinti lapkričio 12.

Romoje spalio 10 mirė Atilio Cattani, buvęs Italijos pasiuntinybės Kaune sekretorius.

Ažuolyno šokėjai Montevideo suruošė lietuvišką rankdarbių parodą; ekspozicijos įsigyti galėjo visi lankytojai. Rodyti filmai.

bažnytinė valdžia. Jei būtume Lietuvoje, sektume Lietuvos vyskupų direktyvas; kadangi esame SP, turime sekti šios vyskupijos direktyvas, ypač todėl, kad čia teritorinė parapija, darbas, aišku, būtų kiek kitoks.

11. Ar LKB pirmininkas turėtų būti liet. kunigas? Vienas iš parapijos kunigų? klebonas?

– Kad LKB galėtų duoti kurijos reikalaujamas garantijas dėl parapijos testinumo, reikia grįžti prie pirmąkartio statuto dvasios ir tikslų. Vienas jo punktų yra šis – kad LKB pirmininku turi būti lietuvis kunigas, vyskupo patvirtintas liet. pastoraciniam darbui. Ar jis bus klebonas, ar kitas iš parapijos dirbančių kunigų, priklausys nuo asmeninių kokybių.

Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje mokosi 78 mokiniai, kurių 16 yra naujai įstojušiu. Iš JAV yra 12 mokytojų, o Kolumbijos vienas. Dalis berniukų jau apgyventi naujo mergaičių bendrabučio pirmajame aukšte, daug patogesniame, negu senoje pilyje kambariai.

Rytinio JAV pakraščio skautų ir skautų stovykloje pėreita vasarą dalyvaavo virš 400 vaikų. Stovykla pavadinta „Aitvaras“

Urugvajaus lietuvių kultūrinės jėgos pagerbė Poilsio namu statytojus bei tal-kininkus plačia menine programa. Pirmą kartą prie kanklių muzikos, mokomos V. Dorelio, dainavo Alina Mačanskaitė ir Lilian Trakimaitė. „Nerymok prie vartų“ Vaiku choras padainavo „I mokykla...Lakštutė“, „Pelėda“, buvo dar deklamacija, maži ir didesnieji vaikai pašoko tautiniu šokių. Ažuolynas pašoko pirmą kartą „Vienakoji“ ir „Blezdinginį Jonkelį“. Šalia jau matytų Raizgingėlė. Varkijietis. Atostogu namams iš viso surinkta virš dviejų milijonų pėzu.

Pasaulio Lietuvių inžinierių ir architektų suvažiavime Washingtone dalyvaavo 200 profesionalų. Šalia meno parodos (Adomo Galdiko), buvo ir 70 inžinierių ir architektų projektų iš JAV, Kanados, Australijos ir Brazilijos. Programa buvo taip pat koncertas ir šokiai, šv. Mišios Šiluvos koplyčioje, vairs Lietuvos pasiuntinybėje.

SKAITYTOJAI *rašo*

JAUNYSTĖS... AIDAS

Mano darbai lietuvybei

„ROMO KALANTOS' STOVYKLA.

Quando cheguei em Ubatuba senti um mundo diferente, muita paz e sossego.

Pensando eu então comigo: vou passar 10 dias como nunca passei em minha vida e parte desses dias foi assim: Como eu imaginava, nós dividimos em grupos para as atividades dos dias.

Uns dias fazíamos brincadeiras na praia, e outros exploração do mar.

À noite quando não chovia havia a fogueira e a missa.

Depois com peças, cantos e brincadeiras que cada grupo tinha que preparar.

Duas noites dormi na praia e nessas noites ouvindo o som do mar chegava a ver o mar nas ondas brancas, tão altas que pareciam flocos de neve, e quanto mais as ondas chegavam até a praia ia elevando meus pensamentos bem longe do que imaginava levar e seria „su per legal” se todos pensassem assim, em um mundo tranquilo sem guerras e afinal livre.

Tive também a experiência de ir em companhia da irmã de um dos pescadores, a uma pescaria em alto mar, pensei que a viagem numa canôa em alto mar, seria agradável, mas pelo contrário a mesma para quem não está acostumada do parece que a canôa iria tombar dando ânsia e mal estar, mas mesmo assim até que foi interessante conhecer o sacrifício dos pescadores.

Isto tudo o que passamos devemos aos Padres Herman e Saulaitis que organizaram este acampamento.

Obrigado

Vera Lúcia Karašauskas.

NA MARAVILHA QUE É UBATUBA

Todos com as mochilas prontas para o acampamento de Ubatuba que ocorreu há um tempinho.

Chegamos lá, com tempo de chuva, mas isto foi passageiro e logo surgiu o sol. Só posso dar a informação de que o lugar é maravilhoso, e para ser franca nunca estive numa praia tão limpa e tão cristalina.

Perto de nós morava uma família de portugueses que era uma maravilha de família, pescavam para ganhar a vida.

Agora quanto ao acampamento foi uma ótima lição para saber dar um pouco o valor à vida, como na cozinha, na arrumação da casa, nos trabalhos manuais que só feitos da natureza enfim o acampamento foi uma coisa muito instrutiva.

Algo: quem está precisando de um cozinheiro que cozinha ótimamente bem pode procurar o kunigélis, (como: o arroz só pondo-o na água fervente, jogando um pouco de sal e só, na macarronada o único que comeu foi seu grupo e o Leandro se não passavam vergonha)

OBS: quem nunca participou de um acampamento, peça para a mamãe e papai deixar, e no dia que você voltar mostre um pouco das coisas que você aprendeu. Ah? Eu lhe prometo que você depois vai querer ir em todos os outros acampamentos.

Bom Tchau

Teresa

Mano nuomone, padėti lietuvybei nereikia jokių didelių darbų. Užtenka tik priklausyti organizacijoms ir dirbti Lietuvai. Man atrodo, kad per organizacijas mes galime skleisti lietuvybę kitiems ir raginti juos, kad nepasiduotų svetimųjų įtakai, tikėtų, kad Lietuva kada nors bus laisva.

Darbas mergaičių chore „Aidas”, aš manau, padeda šiam tikslui. Dainomis mes linksim nam žmones ir primenam jiems mūsų brangią tėvynę.

Taip pat, dalyvaudami „Gyvatare”, tautinių šokių grupėje, mes dirbam lietuvybei. Primenam žmonėms senus šokius iš Lietuvos.

Lietuvių mokykloje ir ateitininkuose išmokstame apie Lietuvos praeitį, žmones ir kita. Žinodami tai, mes galime kitiems papasakoti, ypač svetimtaučiams.

Šitie visi darbai labai padeda

lietuvybei.

Ona Vainauskaitė,
IX sk., Hamiltonas

***

Aš esu patenkinta būdama lietuvaite. Lankau lietuvišką mokyklą, mokausi ir namuose stengiuosi daugiau lietuviškai kalbėti. Sekmadieniais einu į lietuvių bažnyčią.

Šiame krašte gyvendami, mes, lietuviai, turime stengtis daugiau veikti lietuviškose organizacijose. Aš priklausau ateitininkams ir mergaičių chorui „Aidas”. Čia mergaitės važinėja į Ameriką ir kitur su programa. Važinėdama su draugėmis, pamaciau, kiek visur yra daug lietuvių.

Norėdami išlaikyti lietuvybę, turime daugiau bendrauti ne tik su čia gyvenančiais, bet ir kitose vietose gyvenančiais lietuviais.

Vida Kamaitytė,
IX sk., Hamiltonas

Pabandykime surasti.

Tarp šių raidžių yra 18 mergaičių ir 18 berniukų vardų.

Uždavinį paruošė
A. H.

Ž	A	B	C	L	E	F	H	J	K	M	I	N	P	S	V	U	B	Z	G
I	D	A	L	I	A	T	G	E	D	I	M	I	N	A	S	D	I	L	I
V	A	R	T	N	O	P	R	S	T	N	U	J	V	Z	N	A	R	B	N
I	C	V	L	A	D	A	S	D	E	D	M	O	T	I	E	J	U	S	T
L	J	K	M	S	I	L	V	I	J	A	O	L	P	S	R	C	T	L	A
Ė	F	J	G	H	J	K	Y	L	M	U	N	Ė	P	R	I	S	Ė	T	U
C	D	U	M	N	R	Ū	T	A	P	G	R	S	T	V	J	Z	B	C	T
J	Ū	R	A	T	Ė	D	A	L	R	A	M	U	N	Ė	A	B	O	N	A
D	F	G	H	J	K	L	M	N	S	T	R	U	V	E	J	L	N	S	
T	R	I	C	K	Ė	S	T	U	T	I	S	V	A	L	D	O	N	A	D
M	O	S	T	D	B	T	A	K	L	P	M	N	P	R	S	N	T	L	V
A	L	M	A	N	T	A	S	R	V	A	N	D	A	S	N	A	T	G	O
Z	I	L	V	I	N	A	I	K	T	U	B	E	T	R	K	S	B	I	L
K	U	R	Y	B	S	T	N	S	A	L	G	I	R	D	A	S	V	M	C
D	C	J	R	K	T	L	D	M	N	I	P	R	S	T	U	V	Z	A	B
J	I	R	E	N	A	K	R	A	M	U	T	Ė	L	M	G	N	P	N	S
T	J	V	G	Z	S	B	Ė	D	C	S	J	K	L	A	I	M	U	T	Ė
L	A	M	I	N	Y	T	R	V	B	D	C	T	R	J	S	L	K	A	D
K	L	V	N	R	S	O	F	I	J	A	R	V	Y	T	E	N	I	S	T
R	I	M	A	N	T	A	S	B	C	F	G	P	O	N	M	F	L	K	D

MANO JAUNIMUI

Man trūksta žodžių išsakyti,
Miela dukrele ir brangus sūnau,
Koks gražus kraštas, kur gimė jūs mamytė,
Nors tikrai nekartą mėginau!

Kaip išsakyti tikrai žodžiais,
Ko niekad neįjautėt jausmais,
Kaip ten lietuvis daina guodžias —
Vienodai džiaugsmu ir vargais.

Kaip aprašyti tas pakrantes,
Kur tarp kalnų ir per lankas
Ramiai vingiuoja Minijs senutė
Per Žemaitiją i marias.

Ir kokios giesmės meliodingos
Tų paprastų paukštelių Lietuvos:
Nuo ryto per dienas čiulbėjimų nestinga,
O naktys pilnos lakštingalų godos!

Kaip ten lankoj žiedai kvėpėjo,
Ir sesės pynė margus vainikus,
Kaip ten kiekvienas tėviškę mylėjo,
Nors ir šiaudiniu stogu namelius.

Žinau, to krašto nepažinot
Ir niekada nelankote sapnais!
Ir niekad išsiilgę nevadinat
Savo paliktais gimtais namais.

Mamytė

J. SAKALAS

KELIONĖJE

Neleisk man, Viešpatie,
Paklysti šioj kelionėj,
Pagundų ir pavoju
Išmindžiotais takais.
Jų galas — nežinia,
O baigiasi diena
Ir vakaras jau rengias
Palikti žemę tamsai.
Sunku vienam nakčia
Eit apgraibom nauju

Nežinomu keliu,
Užibink, Viešpatie,
Negestama tiesos
Ir gėrio žiburį,
Kad kelią tikrąjį
Matyčiau visa naktį
Ir saulės užtemimo
Nelaukta valandą.
Neleisk man, Viešpatie
Paklysti šioj kelionėj.

MŪSŲ LIETUVA III lažiesiems

Nelaimėje

Zmogus, pakliuvęs į autokatastrofą, dvi dienas išbuvo be sąmonės. Atsigavęs pravėrė akis ir sumurmėjo:

— Aš rojuje?
— Ne, brangusis, aš greta tavęs, — atsakė žmona.

Šimtamečiai

Svenčiant gamtadienį, vienas klausia draugą:

— Kiek turi metų?
— Apie šimta, bet norėčiau

Linksmiau!

išgyventi ligi 110 metų, o mano žmona, kad išgyventų ligi 109.

— Kodėl metais mažiau?
— O todėl, kad noriu bent vienerius metus gyventi taikoj.

Svyruojantis namas

Išgėręs pilietis rakina duris, bet vis negali pataikyti rakto į skylutę.

— Gal jums padėti? — paklausė praeivis.

— Būkite geras, palaikykite namą, kad jis taip baisiai nesvyruotų, — atsakė pakaustasis.

Paryžius ir laikas

— Kaip patiko Paryžius? — klausia pažįstamas vieną senyvo amžiaus turista.

— Patiko, bet būčiau norėjęs ten būti prieš 50 metų.

— Kodėl? Juk Paryžius tas pats.

— Taip, bet aš ne tas pats!

Zaibas

Zaibas blykčioja pro langą. Mažoji Barborėlė sako senelei: — Senele, šypsokis! Dievulis tave fotografuoja...

Tikybos pamokoj

Tikybos pamokoj, mažųjų skyriuje, kapelionas ilgai aiškino mokinukams apie nuodėmę, maldą ir atleidimą. Pagaliau jis paklausė mažytę mergaitę:

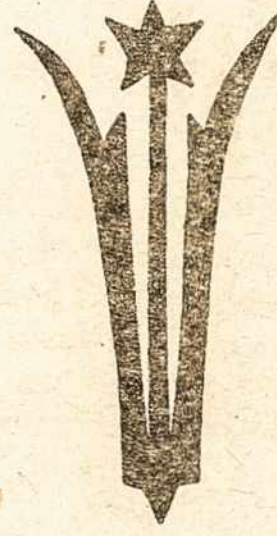
— Ką mes privalome daryti, prašydami Dievą atleidimo?

— Pirmiausia privalome padaryti nuodėmę... Pr. Alš.

Priešingai

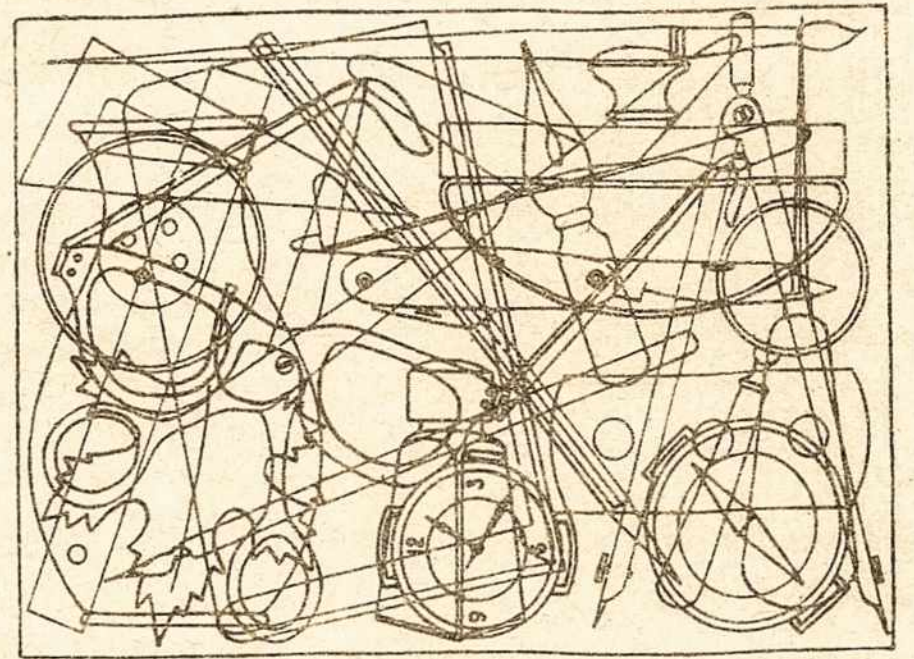
Alyvos šaltinių savininkas Teksas valstijoje buvo paklaustas:

— Ar tiesa, kad tamstos žmona tekėjo už tamstos tik dėl

PIEŠINYJE YRA 22 DAIKTAI.

KOKIE!

turto?

— Netiesa. Ji padarė mane milijonierium.

— O kuo tamsta buvote pirmiau?

— Multimilijonierium.

Vairuotojas

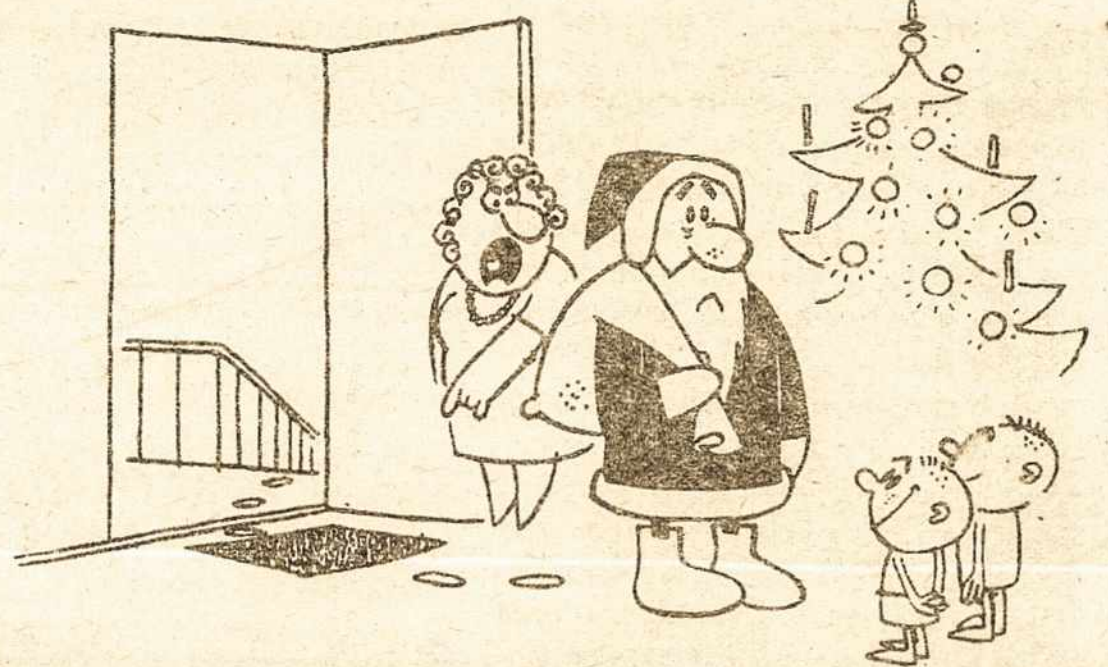
— Tu taip skubėjai išlaikyti egzaminus vairuotojo teisėms gauti, o dabar nevažinėji. Kodėl?

— Todėl, kad nenoriu tų teisių netekti ("VL").

Pervėlai

Judėjimą tvarkas policininkas sustabdo automobilį ir jį vairuojančią moterį paprašo parodyti leidimą. Moteris meiliai nusišypsavo ir atsako:

— Pavėlavote, brangusis. Leidimą jau vakar paėmė jūsų kolega.

Tuoju grįžk ir nusivalyk kojas!

22 daiktai: tepukas, plunksna, lapas, akis, laikrodis, kompasas, skustis, peiliukai, trikampis, skristuvai, pedaliniai stiklas, bėlikas, plunksnakotis, linuotė, butelukas, žirklys, puodas, plectukas, kuzga, sėda, nuspaudiamasis popierius, yla, sklandytuvai, modelitukas.

IRUTĖ IR KESTUTIS

D. BASTYS

MOTERS PASAULIS

Šį skyrių redaguoja Nijolė Pupienytė-Mikalkėnienė.

PASKIRTA FRATERNITAS LITHUANICA POEZIJOS PREMIJA

Ją laimėjo

Birutė Pūkelevičiūtė

Lietuvių gydytojų korporacijos Fraternitas Lithuanica New Yorko skyrius buvo paskelbęs eilėraščių konkursą. Konkursui buvo parinkta ir tema — birželio trėmimai. Buvo reikalaujama, kad eilėraštis būtų kupinas ryžto, be verkšlėnimų, turėtų refreną. Sąlygose taip pat buvo pasakyta, kad eilėraštis bus paverstas daina.

Konkursui vadovavo dr. Vaclovas Paprockas. Jo adresu ir buvo siunčiami kūriniai. Viso gauta 34 eilėraščiai. Tas pats autorius galėjo dalyvauti ir su keliais eilėraščiais.

Jury komisiją šalia dr. V. Paprocko buvo pakviesta: Tėv. Leonardas Andriekus, Pranas Naujokaitis, Paulius Jurkus ir muzikas Algirdas Kačanauskas.

Komisija posėdžiavo lapkričio 30 dr. V. Paprocko bute. Pirma išsirinko pirmininku Tėv. L. Andriekų, sekretoriumi P. Jurkų. Toliau peržvelgė visus ei-

Birutė Pūkelevičiūtė, dramų aktorė ir rašytoja.

lėraščius, iš jų finaliniam svarstymui buvo atrinkta keletas. Visais balsais išrinktas eilėraštis — Paskutinis birželis, pasirašytas Ryto slapyvardžiu. Atidarius voką, paaiškėjo, kad Rytas yra Birutė Pūkelevičiūtė. Šį premijuotą eilėraščių spausdinamė Darbininke. Toliau mecenatai sudarė taisyklės ir paskelbė kitą konkursą — parašyti muziką šiam eilėraščiui.

Sveikiname Fraternitas Lithuanica korporaciją už šią gražią iniciatyvą!

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Kongreso įspūdžiai

Jau praėjo visa savaitė, kai grįžau iš penktojo P.A. lietuvių kongreso. Bet ir dabar dar girdžiu chorą, giedantį „Pulkim ant kelių“, tą giesmę, kuria aš jau buvau užmiršusi. Na, ir tą mielą ir brangų mūsų Lietuvos himną.

Zelinos bažnyčios mišiose pamokslininkas pasakė: „Kas niekada nesirgo, tai tas nežino, kas yra skausmas. Kas turi savo tėvynę, tas nežino, kas yra jos neturėti“. O aš sakau: *Kas niekad negyveno toli nuo savo tautiečių, kas ilgai negirdėjo savo kalbos, tas nežino, ką aš jaučiau šito kongreso užbaigimo mišiose.*

Atvykau Brazilijon 1930 metais iš Vilkaviškio, būdama 14 metų. Užaugau su V. Kudirkos seserų dukrelėmis. Jo vyresnioji sesuo Akelienė buvo mūsų kaimynė, o jos jaunesnioji dukrelė Julė — mano labai gera draugė. Mudvi labai mėgova skaityti.

Mano dukterė yra baigusi muzikos fakultetą ir čia, Londrine, mokina pianą, muzikos istoriją ir folklorą-tautosaką.

Turiu atsivežus iš Lietuvos 6 rankšluosčius ir vieną juostą, mano močiutės išaustus. Kai pernai dukterė išstatė juos folkloro parodoje, tai visi lankytojai labai stebėjosi Lietuvos moterų darbais. Rankšluosčiai ir juosta turi beveik šimtą metų.

Mano dukterė niekad nebuvo girdėjusi lietuviškų dainų. Aš jai parvežiau iš S.P. lietuvišką plokštelę. Norėjau žinoti, ką ji pasakys apie lietuvišką muziką. Jai taip labai patiko, kad šio mėnesio gale ji atvyks pas jus pasirinkti daugiau lietuviškų plokštelių.

Baigiu šią laišką sveikindama Jus ir visus kongreso rengėjus.

Ona Brokertaitė-Ziober
Londrina

DIEVAS YRA GÉRIS, LAIMÉ RAMYBĖ. NELABASIS
YRA BLOGIS, NELAIMĖ, SUMIŠIMAS. „PALAIMINTI DARANTIEJI TAIKĄ JOS VADINS DIEVO VAIKAIS“
SAKĖ IŠGANYTOJAS: KAS SĖJA NESANTAUKA, ITARIMUS, NEPASITENKIMUS, TAS NĖRA DIEVO VAIKAS

BIRUTĖ PUKELEVIČIŪTĖ

Paskutinis birželis

Sudiev, paskutini tėvynės birželi, —
Buvai tu, kaip niekad — auksinis ir žalias ...
Toli pasiliko, lyg sapnas pranyko
Geltoni, žali ir raudoni vainikai.
Sudievu, sudievu žydėjimui pievų,
Kvėpėjimui ievų — sudievu, sudievu ...

Sukilėlio kelią ir knygnešio dalią
Tiktai išrinktieji pakelti tegali —
Už raidę ir žodį, už maldą ir raštą
Paliekam skausme savo gimtąjį kraštą.
Sudievu, sudievu žydėjimui pievų,
Kvėpėjimui ievų — sudievu, sudievu ...

Kur ašara krinta, ten paukštė pragysta,
O kraujo lašai kaip bijūnai pražysta.
Mus grūdino Kražiuos, Giedraičiuos, Pilėnuos, —
Kad būtų lietuvis kaip plienas, kaip plienas.

Sudievu, sudievu žydėjimui pievų,
Kvėpėjimui ievų — sudievu, sudievu ...

Padvelk mums, birželi, bent vėju tėvynės;
Buvai mums, birželi, deja, paskutinis ...
Žydėkite tiems, kur gimtinė paliko,
Geltoni, žali, ir raudoni vainikai.

Sudievu, sudievu žydėjimui pievų,
Kvėpėjimui ievų — sudievu, sudievu ...

ŠEIMININKĖMS

SILKIŲ BOKŠTELIAI

PATIEKALAI IŠ SILKIŲ

SILKIŲ RIEŠUTĖLIAI

8 nedidelės virtos bulvės, šaukštelis kmynų. Įdarui: 2 silkės, 2 virtos bulvės, 2 morkos, 1 svogūnas, 1 obuolys, 1 stiklinė majonezo, pipirų ir druskos.

Silkes išskrosti, išimti kaulus, smulkiai sukapti, arba sumalti. (Silkė gali būti kepta) Virtas bulves, morkas ir obuolį sutarkuoti stambia tarka, dėti silke, pipirų, smulkiai supiaustytą svogūną, druskos ir viską išmaišyti.

Virtas bulves nulupti, išskobti, į vidų pridėti paruoštos silkių masės su kaupu, užpilti majonezu, apibarstyti kmynais. Paduodant į stalą, papuošti agurkais ar žaliais obuoliais.

SILKĖ OBUOLIULOSE

2 silkės, 6 rūgštūs obuoliai, 2 virtos morkos, 2 virtos bulvės, 1 svogūnas, pipirų, cina mono, pusė stiklinės majonezo.

Silkes išskrosti, išimti kaulus ir smulkiai sukapti. Virtas bulves bei morkas taip pat sukapti, tik ne kartu su silke, o atskirai. Svogūną smulkiai sukapti irgi atskirai.

Vienodo didumo obuoliams nupiauti trečią dalį viršūnės ir išskobti vidų. Odeles nenulupti. Nupiautas viršūnės ir išskobtas minkštimą smulkiai sukapti ir sudėti į paruoštas silkes bei daržoves. Berti prieskonius, užpilti majonezu ir atsargiai išmaišyti. Šia mase pripildyti išskobtus obuolius.

Duodant į stalą, įdarą galima apibarstyti petražolių lapeliais ar svogūno laiškais, o obuolius cinamonu.

2 silkės, 2 virtos morkos, 2 obuoliai, 2 virtos bulvės, 2 svogūnai, burokėlis, stiklinė majonezo arba marinato, maltų pipirų.

Silkes išskrosti, išimti kaulus, ir supiaustyti keturkampiais gabaliukais. Taip pat supiaustyti virtas morkas, bulves, burokėlius bei žalius obuolius, o svogūnus — griežinėliais. Svarbu, kad produktai būtų supiaustyti vienodo dydžio gabaliukais.

Po to bulvės, silkės, svogūno, obuolio morkos, burokėlio gabaliukus sluoksniuot (sudėt sluoksniams) iki norimo aukščio. Paruoštus silkių bokštelių persmeigti šiaudu, arba specialiu smeigtuku, užpilti majonezu, arba marinatu, apibarstyti maltais pipirais. Kai kurios šeimininkės burokėlių nededa, kad nenudažytu kitu daržoviu.

RUTA LEE KILMONYTĖ žymi lietuvaite filmu ir televizijos aktorė Hollywoode, Š. Amerikoje.

STEFANIJA RŪKIENE

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

VEŽA Į SIBIRĄ

Spėliojame, kad mus veža Sibiran, bet dar nesame tikri. Ta nežinia mums neduoda ramybės. Kraštas nepažįstamas, keliai nežinomi, o paklausti sargybiniai tyli. Privažiuojame Permę. Tai paskutinė stotis prieš Uralo kalnyną. Dabar jau neabejojame, kad lekiame į šaltąjį Sibirą. Labai nuliūstame. Prisimename kad keliai Sibiran lietuvių išminti jau carų valdymo laikais. Tais pačiais keliais ėjo mūsų tautos sukilėliai, gūdžiai žangindami kandalais, kovotojai už tautos ir tikėjimo laisvę ir knygnešiai.

Permėje traukinys stovėjo ilgokai. Vienas geležinkelietis tikrina vagonų ratus ar gal juos tepa. Jam prisartinus prie mūsų vagono, paklausiamo, kur eina ši geležinkelio šaka, ant kurios stovi mūsų ešelonas. Jis mums nieko neatsako, nusišuka ir dar labiau įkimba į savo darbą. Tada dar nežinojome, kad uždrausta su mumis šnekėtis ir kad mes laikomi piktais žmonėmis. Toks sovietinių piliečių pasikalbėjimas jau būtų santykiavimas su buržuais, kapitalistais ir kitokio plauko liaudies priešais. O už palaikymą ryšių su politiniais nusikaltėliais bolšvikijoje yra sunkiai baudžiama. Toks paragrafas yra įrašytas ir sovietų Baudžiamajame Kodekse. Reikia gi komunistinių rojų apsaugoti nuo visokių kenkėjų ir parazitų, kurie gali sunaikinti „darbo“ žmonių tėvynę, socialistinį avangardą ir visam pasauliui užkariauti tramplyną.

Tuojuo prie mūsų vagono prisistato sargybinis ir perspėja, kad mums su žmonėmis šnekėtis negalima. Tada mes jį pradėjome klausinėti, kur mus veža ir ką su mumis darys. Jis taip pat nieko mums nepasakė, tik paaiškino, kad jam uždrausta ką nors mums sakyti ar aiškinti. Sargybinis neturėjo teisės leisti su mumis kalbas, bet, matyt, buvo geras žmogus. Galima tikėti, kad ir jo tėvai ar giminės buvo išėję mūsų keliais.

UŽPUOLĖ RUSŲ „KULTŪRA“

Sibiras jau dabar mums nebeišina iš galvos. Norime kaip nors pranešti Lietuvon, kur mes važiuojame, bet nėra jokios galimybės. Pradedame ant vagono sienų rašinėti. Parašome pavardes, datas ir kur važiuojame. Prirašome laiškelius ir juos sukaišiojam vagono plyšeliuose. Galvojame, kad šie vagonai gali grįžti tėvynei ir žmonėms, ar ir savieji, ši tą sužinos apie mus. Gal į tuos vagonus pateks lietuviai kariai, paskaitys įrašus ant sienų ar išsitrauks iš plyšių laiškelius, o tada jau tikrai žinios apie mus atsidsurs Lietuvoje.

Tai taip mes siuntėme žinias ir laiškus tėvams, vyrams, žmonoms ir vaikams. Gal jos ir nepasiekė jų, bet mes rašinėjome ir tikėjome, kad tos žinios pasieks mūsų žemę. Neviltyje ir tikėjimas yra labai galingas ginklas ir jis mus stiprina ir guodė.

Bolševikams okupavus mūsų kraštą, dažnai per radiją girdėjome pagyras, kad rusai yra kultūringi, švarūs ir išauklėti, kad jų krašte medicina labai aukšto lygio ir kad visiems ten gera ir sotu gyventi. Anuos jų pasisakymuos prisiminėm, kai jų „kultūra“ pradėjo mus kandžioti. Pradžioje dar gėdijomės kasytis ir tylėjome. Bet kai pradėjo mus smarkiai krimsti ir, kaip vabalai, lakstyti per nugaras, tai ir paslapties neišlaikėme. Visą laiką nesiprausėme, nesišukavom ir baltiniais nesikeitėm, nors kai kas turėjo apatinius skalbinius, bet tokioje kamsatyje nepersivilksi. Tačiau kai pradėjo utėlės smarkiai kandžioti, tai privertė viską pamiršti ir imtis darbo.

Dėl nenormalaus maitinimosi visiems labai užkietėjo viduriai. Pilvai buvo išpūsti kaip būgnai ir juos ražydavo diegliai. Poilsis menkas, nes buvome labai ankštai sukimšti, ir tik kojas suriete galėjome sėdėti. Visai išvargę, atsiremdavome į savo maišukus ir užsnūsdavome.

Traukinys pajuda, ir mes paliekame Permę. Vėl visų greičiu lekiame pirmyn. Kai veža, tai jau veža – lekia, kaip velniai dūšią pasigriebe, ir ilgai neduoda valgyti. Kai sustojame, tai pastato mūsų traukinį ant nuošalaus kelio ir tada prisimena mus, duoda duonos, sriubos ir virinto vandens. Kartais po ilgesnio važiavimo duonos gauname po pusę kepaluko.

LEIDO NUSIPRAUSTI.

Važiuojame per kažkokias bekrastes lygumas. Matosi tik balotos pievos ir jose kur-ne-kur tupinčios šieno kupetos. Niekur nesimato ir apkežusio medelio ar krūmokšnio. Akys neužkliūva už kaimų ar vienkemių. Ir žmonių visai nesimato, nors sienas kažkada piautas. Tai paūralio stepės. O kokios jos niūrios ir vienodos.

Privažiuojame mažą ežerėlį. Vagonų stabdžiai pradeda žviogti, ir traukinys pamažu sustoja. Dairomės ir galvojame, kad gal mirusių tremtinių palaikus atiduos čia stepių dievams.

Matome, kad iš kitų vagonų mūsų bendrakaleiviai eina ežerėlio link, eina ir visi griūva. keliasi ir virsta.

Sargybiniai atrakina ir mūsų vagoną ir varo visus ežerėlin nusiprausti. Lipame visi laukan, nors repečkintis labai sunku, nes vagonas aukštas ir nėra jokių laiptelių.

Išlipę iš savo namelio ir mes bandome eiti, bet mūsų kojos neklauso, pinasi, linksta ir virstame į visas puses. Ir kodėl tos mūsų nuosavos kojos nebeklauso savo šeiminkų? Greičiausia užsisėdėjome. Bet vistiek einam ir džiaugiamės.

Saulutė maloniai šypsosi, vėjelis švelniai glosto mūsų veidus ir tyra orą godžiai traukiame į krūtine. Jau ir prie ežerėlio. Prausiamo veidą ir rankas ir neškučiomis pasisėmę geriamo vandenėlį, kurio mes taip šykščiai gaudavom. Persimetame vienu kitu žodžiu ir su kaimynais.

– Iš kur jūs? – kažkas paklausia. Ir vėl visi prausiamės ir mirkome vandenyje nuvargusias ir jau mažai jaučiamas kojas. Dairomės po bekrastes lygumas, o žolė atrodo tokia graži ir miela, tarytum pirmą kartą savo gyvenime ją matome.

Pagaliau prisimename, kad reikia padėti motinoms, kurios turi po kelis vaikučius. Šalia manęs viena moteris pliuškenasi su dviem bambliukais. Prakašbinu jos mažą berniuką ir nuplaunu jam kojytes. Džiaugiasi vaikai, kad tas vandenėlis toks mielas ir jo čia tiek daug, kad su didžiausiais kibirais neišsemtum. Yra ir sunkiai sergančių vaikelių. Jie graudžiai verkia, laikosi įsikabinę motinų sijonų, net ežerėlis ju nevilioja.

Staiga švilpukai ir komanda grįžti į traukinį. Pa tyliai šnekama ir apie bėgimą, ar galvojimą pasilikti stepės, bet niekas nebando bėgti, nes visi žino, kad sargai tuojuo iššaudytu kaip kiškelius. Kitame ešlone mano pusbrolio sūnus Kaziukas pabandė bėgti. Tuojuo sargybinis paleido šūvį, kulka nelaimingajam išdraskė vidurius, ir, nuvilktas į vagoną, mirė baisiuose skausmuose. Tremtinio Jono Čičelio sūnu vietoje nušovė už bandymą pabėgti. Sargybiniams buvo isakyta nesisikaityti su tremiamųjų gyvybėmis ir bėgančius ar pasipriešinusius tuojuo šauti.

Grįžtame vėl prie traukinio ir šiaip taip sulipame į vagonus. Tyrume ore ir prie vandens šiek tiek atsigavome. Lauke išbuvome ilgokai, nes kol tokia minia nuklipavo iki ežero, kol apsiprausė ir vėl grįžo prie traukinio, praėjo daugiau kaip valanda.

Bus daugiau

A. Miškinis

Ukana

Į sukauptą rudens rimtį
Nuejome pasižiūrėt –
Vien lapai skambdami krinta
Nurudusi paežere.

Kalbėjome – eilės, legendos,
Ir manėm savy jas turi.
Dar saulė, rūke paskendus,
Blyksėjo dangaus vidury.

Bet štai apsitraukė kaip alavas
Dangus. Vėl ruduo dabar.
Pečius mums, rankas ir galvas
Apkrito perdėm šlapdraba.

Ir nieko. Jei geras ūpas,
Joks vėjas minčių neišpūs.

Šermukšniuose juodvarniai tupi,
Krankscėjimas jų pašalpus.

Chicagos tautinių šokių grupės Žilvičio dalis, kuri pasirodė Navy Pier tautų festivalyje. Grupei vadovauja Vanda Stankienė. Nuotr. Z. Degučio

TIESA IR GYVENIMAS

Fulton Sheen

SIELOS RAMYBĖ

Tapęs sau svetimu, žmogus nebepaiso nė įstatymų. Kai žmogaus viduje verda kovos, tai greit jis ims kovoti ir su kitais. Nustojęs patarnaut savo artimui, žmogus virsta jam našta. Tik vienas žingsnis skiria atsisakymą gyventi su kitais nuo atsisakymo gyventi kitų labui. Nusidėjęs Adomas kaltino Ievą... Net savo brolių nužudęs Kainas drėbė nedraugišką pasiteisinimą: „Argi aš esu savo brolio sargas?...“ (Pradž.4.9) Kristaus išsigynęs Petras išbėgo laukan ir pats vienas gaudžiai verkė.

Kai žmogų apsidėda neapykanta savęs paties, tai visada jis ima neapkęsti ir kitus žmones. Bene čia ir glūdi komunizmo ir jo klasių kovos patrauklumas. Komunizmas yra giminingas tiems, kuriuose jau šelsta vidinės kovos.

Su vidine kova ranka rankon eina palinkimas perdėti kritikuoti-niekinti kitus. Nelaimingieji visuomet kaltina kitus už savo vargus. Savyje užsidariusieji stebi kitus tik tai, kad galėtų juos kritikuoti. Nuodėmės branduolys yra pasipriešinimas Dievo Valiai – Jo tvarkai. Todėl nusidėjėlis taip pat visada priešinasi kiekvienam, kas darniai sugyvena su Dievu.

Susvetimėjimas kitam žmogui tampa dar stipresnis, pradėjus gyventi tik šiam pasauliui. Tada kaimyno turtas tokiam atrodo jam pačiam išplėstas. Medžiagiškiems turtams tapus gyvenimo tikslu, gimsta nesantaikos ir kovų bendruomenė.

Medžiaga skaldo, kaip dvasia jungia. Supiaustyk obuolį į 4 dalis ir tuojau bus galima rietis, kam teko didesnė skiltis. Bet jei 4 vyrai moka tikrai melstis, nė vienas jų neskriaus kito, nes malda yra jų vienybės pagrindas. Jei civilizacijos tikslas nėra susijungti su Dievu, o tik kaupti medžiagines gerybes, tai tuojau atsiranda didesnės pavydo, godumo ir karo galimybės.

Suskilę žmonės dairosi diktatoriaus jiems sujungti. Bet diktatūra tai ne meilės jungtis, o apgaulinga, netikra, jėgos, policijos ir politikos prievarta.

MODERNUS – NE TOKS JAU MODERNUS

Ar yra Evangelijose tokių sumišusių žmonių? Ar

modernioji psichologija turi reikalą su kitokios rūšies žmonėmis, negu aprašomieji Evangelijose ir kurių gelbėti atėjo Išganytojas?

Šv. Morkus aprašo vieną Gerasėnų apylinkės jaunuolį, kuriame randame visas tris nusivylusio modernaus žmogaus ypatybes.

Tas Evangelijos jaunuolis buvo tapęs svetimas pats sau. Paklaustas, kuo jis vardu, atsakė: „Mano vardas – legijonas, nes mūsų yra daug.“ (Mk 5,9). Šitas jaunuolio pasisakymas išduoda jo susimaišymą. Jis net sumaišo savo vieno vardą su „mūsų yra daug“. Tai rodo, kad jis yra pilnas problemų, kurios tašo jį į visas puses, rungdamosios viena su kita, ir todėl jam atrodo, kad jis yra visas „legijonas“.

Suskilęs žmogus niekada nėra laimingas. Kad ir tas jaunuolis yra nelaimingas rodo šie šv. Morkaus žodžiai: „Jis šūkavo ir daužė save akmenimis“ (Mk 5,5). Sumišęs žmogus visada yra liūdnas. Jis yra aršiausias savęs priešas.

Jaunuolis buvo svetimas žmonėms. Jis gyveno atsiskyręs nuo visų „kapuose ir kalnuose“ (Mk 5,5). Jis buvo pavojingas, nes ir surakintas pančiais ir grandinėmis jis „sutraukydavo grandines ir sutrupindavo pančius“ (Mk 5,4) Bedieviškumas atsižymi keista izoliacija nuo žmonių. Nuodėmėje nėra jungiančio cemento. Pačia savo prigimtimi nuodėmė skaldo, ardo.

Jaunuolis buvo atsiskyręs nuo Dievo, t.y. Dievui svetimas. Pamatęs Jėzų jis šaukė: „Kas tau darbo su manimi, Jėzau, Aukščiausiojo Dievo Sūnau? Priesiekdinau tave Dievu, nekankink mane“ (Mk 5,7) Kitais žodžiais: „Ką bendro mudu turiva? Tu mane tik naikini“. Yra įdomus psichologinis faktas, kad nusivylęs žmogus neapkenčia gero. Kiekvienas nusidėjėlis bėga slėptis nuo Dievo, kaip Adomas rojuje. Pats pirmasis žmogžudys Kainas sakė: „Pasislėpsiu nuo tavo veido, būsiu bastūnas ir bėglys žemėje“ (Pradž. 4.14).

Visa tai rodo, jog modernus žmogus nėra jau toks modernus, kaip įsivaizduoja. Jis yra svetimas sau, svetimas kitiems žmonėms, svetimas pačiam Dievui, kaip tas Gerasėnų jaunuolis. Tas gyveno

priekrikščioniškais laikais, modernusis gyvena pokrikščioniškais laikais. Bet problema lieka ta pati: kaip elgtis šiandien su tokiais žmonėmis?

SUSVETIMĖJIMAS DIEVUI

Kodėl žmogus tampa svetimas sau bei artimui? Todėl, kad jis atsiskyrė nuo Dievo, tapo svetimas Dievui.

Dievas yra, sakytum, tartum rato stebulė. Stebulė, praradus, stipinai – žmonės patys pakrinka.

Moderniam žmogui Dievas atrodo labai tolimas. Didžia dalimi taip yra dėl žmogaus bedieviško elgesio. Nedorai gyvenantiems gerumas yra priekaištas. Šita priekaišta nedorėlis atremia neapykanta ir persekiojimu tu, kurie nenori nedorai gyventi. Retai tepasitaiko paires, nusivylęs, kritiškas ir artimui pavydintis žmogus, kurs nebūtų netikintis.

Organizuota šių laikų bedievystė rodo, kiek daug žmonių neapkenčia patys savęs. Niekas neima neapkęsti Dievo, kas pirmiau nepradėjo neapkęsti savęs. Religijos persekiojimai yra aiškiausias įrodymas, kaip yra neapginamas bedieviškas nusistatymas, nes tikisi neapykantos smurtu pašalinti bedieviškumo neprotingumą.

Paskutinė neapykantos religijai forma yra suniekinėti Dievą ir laikytis savojo blogumo, Dievo gerumo ir galybės akivaizdoje. Maištaudamas prieš viską, kas tik yra, žmogus įsivaizduoja viską pavertęs nieku, o savo paties kančia didžiuojasi kaip protestu prieš gyvenimą. Toks žmogus nenori nieko girdėti nė žinoti apie religiją, kad iš jos patirta pagoda nepasmerktų jo akiplėšiško išdidumo.

Nesugebėdamas įžiūrėti kokios nors prasmės savo gyvenime, žmogus savo paties dvasios netvarką priskiria visam pasauliui, bemato jį tik kaip koki chaosą – maišaliene ir pasiryžta „gyvent pavojingai“. Žmogus juda tartum koks išsiblaškęs atomas bedidėjančiame chaose netvarkoje, kurį jo paties turtai padarė jį, neturtėliu, jo apstumas – tuščiu, įvairumo palankios galimybės – nuoboduliu.

Bus daugiau

KUNIGO JUOZO SESKEVICIAUS ŽODIS V. ZELINOS BAŽNYČIOJE KOVO 11 D. Santrauka.

BRANGŪS BROLIAI:-

Sąmoningai norėjau kalbėti po mišių, kad niekas nesijaustų priverstas šio žodžio klausytis. Prašau gerai įsidėmėti, ką sakysiu, kad pas kvi nebūtų man priskiriama tai, ko nesakiau, o taip jau yra atsitikę.

Pav. Aš sakiau, kad pagal naujus šv. Juozapo Bendruomenės įstatus galima perduoti nuosavybę, neišskiriant nė bažnyčios. O girdėjau tvirtinant, jok aš būk sakęs, kad VALDYBA nori perduoti bažnyčią. Šita žinia yra lygiai taip pat be pagrindo, kaip ir tvirtinimas, jog kunigai saleziečiai išvarę Prelatą iš parapijos. Aš galiu prisiimti atsakomybę tik už tuos žodžius, kurie išėjo iš mano burnos.

Stengsiuosi iškelti pozityvias ir negatyvias su reikalu susirišusias įvykių puses ir gale pasakysiu, kas, mano nuomone, reikia daryti, kad lietuviškos bažnyčios ateitis būtų ilga ir šviesi.

Pozityviu teigiamu (geru) įvykiu laikome tai, kad senajam klebonui iš parapijos atsiskius, atsirado, kas ją perima ir darbus tęsia.

Negatyviu (negeru) įvykiu laikome tai, kad ne visi dirbantieji mokėjo, ar norėjo, lietuvius suprasti ir su jais dirbti. Kad kai kam užkliuvo toki visai nekalti dalykai, kaip „Viešpaties angelas“, atskira lietuviška šventoji valanda ir tt.. Žinoma, buvo dalykų, kurie atsitiko daugiau per nesusipratimą, negu iš blogos valios.

Pozityviu (geru) dalyku laikome, kad naujieji darbininkai ne tik susiprato lietu-

viškai išversti žmonių pamittas egzekcijas, bet ir išmokino žmones jas lietuviškai giedoti. Mažai, turbūt, yra pasaulyje lietuviškų bažnyčių, kur tai padaryta.

Gerai, kad buvo susirūpinta atgaivinti šv. Juozapo Bendruomenę ir teisiškai sutvarkyti nuosavybės reikalus.

Mažai pozityvus tebuvo kelias tos Bendruomenės atkūrimui pasirinktas. Iškelisiu keletą netikslumų.

Atkūrimo reikalais nebuvo pasitarta su visais dar gyvais tebesančiais buvusios Bendruomenės nariais. Kaikurie jų buvo sąmoningai iškvalifikuoti. Į paniekintųjų skaičių įėjo net kaikurie paskutinės valdybos nariai.

Atkuriamajam susirinkimui praveisti, be jokių rinkimų, prie stalo atsisėdo dalis asmenų, kurie niekada nieko bendro su Bendruomene neturėjo.

Statutų pakeitimas buvo praveistas taip paskubiai, kad netenka stebėtis, kad šalia tikrai leistinų punktų buvo pakeisti ir tokie, kurie katalikų bendruomenei yra esminiai ir jokiū būdu nekeistini. Atsitiko taip, kad naujieji statutai negarantuoja net, kad bažnyčia visuomet paliks katalikų rankose ir nebus panaudota kitam tikslui, kaip tik kulto reikalams.

Paprastai naujas projektas esti išdalinamas nariams gerokai prieš susirinkimą, kad galėtų susipažinti, pastudijuoti, pareikšti savo nuomones ir pageidavimus ir tik po gero išdiskutavimo balsuojama.

Man nežinomi motyvai, dėl kurių nebuvo taip pasielgta.

Iš viso, senieji statutai buvo daug demokratiškesni. Naujieji išėjo labiau diktatoriški.

Negatyviu reiškiniu (negeru dalyku, R.) laikome ir tai, kad teisė kalbėti susirinkime buvo surišta su užsimokėjimu penkių kruzeių, ar ne įeinant į susirinkimą.

Neigiamu reiškiniu laikome ir valdybos sudarymo procesą. Juk nebuvo jokių rinkimų nei jų improvizacijos.

Mums tiesiog nesuprantama, kaip galėjo atsitikti, kad statutai buvo dar kartą pakeisti po susirinkimo. Pav.: susirinkime skaitytame projekte buvo pasakyta, kad bendruomenei gali priklausyti lietuviai KATALIKAI, o užregistruotuose statuteuose liko tik „lietuviai“.

Statutai numatė galimybę, kad 20 narių galės sušaukti susirinkimą, bet po susirinkimo tas paragrafas prapuolė.

Susirinkime buvo skaityta, kad bendruomenei likviduojantis susirinkimas nuspręstas kam bus PAVEDAMAS turtas. Po susirinkimo tai pasikeitė, kad turtas bus IŠDALYTAS pagal paskutinio susirinkimo nutarimą.

Mums nesuprantama, kaip buvo galima užregistruoti žmones, nepažeidžiant asmens laisvės, kurie dešimt dienų prieš registraciją buvo padavę raštišką pareiškimą, kad atsisako iš savo pareigų valdyboje ir revizijos komisijoje.

Susirinkimo protokolas, kuris buvo įteiktas notaru, užregistruoti, visiškai neatitinka susirinkime įvykusius faktus.

Liūdną faktą laikome ir tai, kad vyskupija pradėjo prašyti buvusios bendruomenės nuosavybės.

Neigiamu faktą laikome ir „Žodžio“ pasirodymą. Ypač, kad tai buvo padaryta kongreso metu. Tokios „kultūros“ leidinys pažemino ne tik rašiusius, bet ir visa kolonija.

Norėčiau pastebėti, kad už „Žodžio“ turinį, dar labiau už jo stilių, neturėtume laikyti atsakomais šv. Juozapo Bendruomenės valdybos narius. Man teko kalbėtis su penkiais valdybos nariais ir tik vienas iš jų žinojo apie „Žodžio“ pasirodymą, ir buvo to pasirodymo lygiai nustebinti, kaip ir mes visi.

Nekalbant apie kitus dalykus, manau, kad nė vienas iš mūsų nepasirašytume po siūlymu kunigams saleziečiams apleisti parapiją. Kas tai rašė, tas, matyt, užmiršd Evangelijos perspėjimą saugotis, kad rauant rauges neišrautume ir kviečių. Ir nė vieno krašto įstatymai nebūdžia vieno už kito nusikaltimus.

Kaip jums visiems, taip ir man parūpo, kodėl kaip tik dabar vyskupija pradėjo prašyti nuosavybės, kai parapija jau skaičiuoja dešimtimis metų nuo savo isisteigimo.

Tuo reikalu kalbėjais su vyskupu. Jis sakė neturįs jokio kito tikslo, kaip tik garantuoti bažnyčios ateitį, nes naujieji statutai jos jau negarantuoja. Pagal naujus statutus, net pati bendruomenė iš katalikų bendruomenės pavirto civiline bendruomene, panaikinant net tai, kad jai turi pirmininkaut lietuvis, Rymo katalikas, vyskupo patvirtintas kunigas. Jei statutai suteiks šias minimalines garantijas, vyskupija atsauks savo reikalavimą ir šv. Juozapo bažnyčia ir kiti pastatai tol bus lietuvių nuosavybė, kol bus bent vienas lietuvis.

Sujunkim lietuviškas rankas ir pasiprašę Viešpaties palaimos, pataisykime, kas yra tai sytina. Tada bus atimtas pagrindas visiems įtarinėjimams ir būkštavimams ir mes vėl ramiai dar daug metų čia lietuviškai garbinsim Dievą ir dirbsim lietuviška darba. Sutvarkius teisinius dalykus, bus galima išspręsti ir parapijos vadovybės klausimą, taip labai ikaitinusių nervus. Amen.

ŠV. JUOZAPO ATLAIDAI

Sekmadienį, kovo 18 d., Šv. Juozapo parapijos globėjo atlidai.

11. val.: procesija ir iškilmingos Mišios. Po mišių – arbatėlė Jaunimo Namuose.

Būtų gražu, kad daugiau, ypač vyrų, mairių ir komunjios.

Bus galima prieiti išpažinties iš vakaro, arba prieš mišias.

ŠV. JUOZAPO VYRŲ BROLIJA

SIRDINGAI SVEIKINA VISUS

JUOZAPUS IR JUZES

VARDINIŲ PROGA,
LINKĖDAMA GERIAUSIOS SEKMĖS
IR DIEVO PALAIMOS

ŠV. JUOZAPO VYRŲ BROLIJOS
VALDYBA

ŠV. JUOZAPO PARAPIJOS GLOBĖJO ŠVENTĖS PROGA
SVEIKINAME

JUOZUS IR JUOZES

IR VISUS PARAPIEČIUS

TEAUGA KRISTUS JŪSU ŠIRDYSE
IR ŽIDINIUOSE.

KAIP JIS GYVENO IR AUGO
ŠV. JUOZAPO IR MARIJOS
NAMUOSE

ŠV. JUOZAPO PARAPIJOS KUNIGAI

DAR NESENI TIE LAIKAI

kai susirinkdavo ne tik pilna bažnyčia, bet ir šventorius, ir gatvėn pasipildavo žmonių minia per Zelinos metinius šv. Juozapo atlidus. Kodėl negalėtų ir šiemet būti pilnė bažnyčia lietuvių ši sekmadienį per tuos pačius atlidus? Ypač turi dalyvauti visi tie, kas sako: si, jog jiems labai rūpi lietuviškas tos bažnyčios likimas. Jei net per didžiuosius savo atlidus bažnyčia būtų tik puspilnė, tai būtų gyvas liudijimas, kad Zelinoje visai mažai beliko tikrai gyvų lietuvių, ir kad ta bažnyčia greit jiems nebebus reikalinga. Susipraskim! Parodykim, kad lietuviams, net lietuviškai silpnai bekalbantiems, ar net nekalbantiems, ta parapija, lietuviška parapija, yra brangi, kad jos nori ir ją palaiko.

TODĖL JAUNI IR SENI – VISI Į ŠV. JUOZAPO ATLAIDUS ŠI SEKMADIENI!

PAKVIETIMAS

Maloniai kviečiu „Aušros“ chorą ši sekmadienį, per šv. Juozapo atlidus, pasigroti lietuviškas mišias drauge su L.K. Bendoruomenės choru.

Viktoras Tatarūnas

L.K. Bendoruomenės choro vadovas.

ZELINOS ŠV. JUOZAPO PARAPIJA IR VISUS JUOZUS BEI JUOZES NUOŠIRDŽIAUSIAI SVEIKINAME ŠV. GLOBĖJO JUOZAPO ŠVENTĖS PROGA, MELSDAMI JO MUMS VISIEMS DIDŽIOS BROLIŠKOS MELNĖS IR VIENYBĖS.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS
KUNIGAI

ŠV. KAZIMIERAS

BŪTINAI DALYVAUKIME

Šv. Kazimiero parapijos salėje kiekvieną gavėnios sekmadienį, 17 val. per Šv. Mišias išgirsime T.J. Kidyko S.J. specialiai paruoštus rekolekcijų pamokslus. Tai bus gražiausias pasiruošimas Velykų šventėms ir metinei išpažinčiai bei Šv. Komunijai.

Šv. KAZ. parapijos klebonas

J. Bružikas, S.J.

ATVYKO

Iš Š. Amerikos atvyko Stasė Izokaitienė aplankyti savo sergančias seseris Adelę Ivanauskiene ir Oną Navickaite V. Anastácio, R. Martinho Campos 161. Žada pabūti apie pusmetį.

SERGA

Daugeliui sanpauliečių gerai pažįstamas, komercinių mokyklų savininkas ir direktorius p. Juozas Meškauskas jau kuris laikas serga ir gydosi Santa Casa ligoninėje. Iėjus pro vartus pirmas namas kairėje, trečias augštas, 305 numeris.

RINGAUDAS JŪRA

poeto Klemenso Jūros sūnus, baigė branduolinės fizikos kursą bakalaurolaipsniu, kitą fizikos kursą licencijato laipsniu. Dabar jis rengiasi kitam bakalaurolaipsniui iš matematikos ir yra ketvirtuose cheminės inžinerijos metuose Politechnikos mokykloje.

Neseniai Ringaudas pakeltas į fizikos departamentą vice-šefo postą, ir yra matematikos chemijos inžinerijos kursų planavimo tarybos narys, valstybiniame Londrinos universitete Jo adresas yra: R. Alagoas, 2001, Londrina, 86.100. Paraná.

IŠVYKO

Kun. Antanas Saulaitis, S.J. išvyko atlikti savo metines rekolekcijas. Grįš namo apie kovo 24 dieną.

PADĖKA

Dėkoju visiems priėmusiems V.PAL. Kongreso užsieniečius svečius. Dėkoju ir tiems, kurie buvo pasiruošę juos priimti ir net atvyko juos pasiimti, bet negavo, kadangi svečių atvyko mažiau, negu buvo pramatyta. Ačiū visiems už malonų bendradarbiavimą ir svetingumą!

Jonas Bagdžius

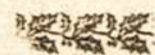
JAUKI IŠVYKA

Šeštadienį kovo 10 d. PALK. Finansų komisijos nariai susirinko svetingonų p. Jono Valavičiaus, komisijos pirmininko ir ponios Aldonos vasarvietėje, kur iki sekmadienio popiečio pabendravo labai jaukiąje nuotaikoje, aptarė atliktą Kongresui darbą dainavo, maudėsi, ilsėjosi.

Ta proga komisijos nariai, susidėję iš savo kišenių, įteikė p. Jonui Valavičiui sidabro lentelę (cartão de prata) su įrašu: „P. Jonui Valavičiui V. PAL. Ko Finansų komisijos pirmininkui, draugiškumo bei įvertinimo ženklai“.

Komisijos Nariai

São Paulo, 1973 m. Vasaris

ZELINOS ŠV. JUOZAPO PARAPIJOS KOMITETAS IR LIET. KATALIKŲ MOTERŲ DRAUGIJA SVEIKINA PONIA ALDONA VALAVIČIENE, GIMTADIENIO PROGA! ILGIAUSIŲ LAIMINGŲ METŲ!!!

UŽSIMOKĖJO UŽ M. L.

Po 30 kr.: Ona Brokertaitė Ziober 60 kr už dvejus metus, Londrina, Paraná. Natalija Jakutienė, Jadvyga Jokubaitienė, Jonas Kazlauskas.

35 kr.: Veronika Nizevičienė.

43.40 kr.: A. Buknis iš USA

170 kr.: Simas Pliundziulaitis, garbės leidėjas.

Visiems nuoširdus ačiū.

Administracija

KARDINOLO SUTIKTUVĖS

Ši sekmadienį, kovo 18, 16.30 val. Prača da Sé bus iškilmingai sutinkamas iš Romos grįžęs naujasis kardinolas mūsų arkivyskupas Jo Eminencija

PAULO EVARISTO ARNS

Visos tautybės dalyvaus pasipuošusios savo tautiniais rūbais. Todėl prašomos ir lietuvaits bei lietuvis, ir vyrai vaikinai ko gausiau dalyvauti apsi- rengę tautiniais rūbais. Atsiminkime, kad naujasis kardinolas yra labai palankus tautinių mažumų kultūrai ir reikalams. Gausus mūsų dalyvavimas bus nors mažas lietuvių dėkingumo ženklas.

Pranciškonų spaustuvėje jau surinkta ir taisomos korektūros Alfo Sušinsko knygos — Šviesos ir šešėliai. Knygą suredavo kun. Titas Narbutas,

ŠIO M. LIETUVOS NUMERIO

GARBĖS LEIDĖJAS

SIMAS PLIUNDZIULAITIS

IŠTIKIMAS ILGAMETIS M. LIETUVOS SKAITYTOJAS.

LABAI DĖKINGA M. L.

ADMINISTRACIJA

RAŠYTOJAI IR KNYGOS

— Kun. dr. J. Gutauskas yra parašęs knygą „Dievas šiandien“. Ji jau surinkta Draugo spaustuvėje. Leidėjas — „Krikščionis Gyvenime“ knygų serija. Autorius gyvena Delhi, Ont. Kanadoj, kur šalia sielovados veiklos lietuvių parapijoj randa laiko ir moksliniam darbui.

— Draugo romano konkurso jury komisija šiemet sudaroma Los Angeles, Calif. Į komisiją jau sutiko įeiti Jurgis Gliuda, Alė Rūta, Juozas Kojelis ir Dalia Mackialienė

Jurgio Jankaus naują novelių rinkinį, pavadintą „Užkandis“, išleis Ateities knygų leidykla. Knyga turėtų pasirodyti kovo mėn.

— Balio Sruogos kūrybos vakaras, minint 25-tas rašytojo mirties metines, įvyks Chicagoy, Jaunimo centre, gruodžio 17. Dalyvaus vietiniai aktorai ir svečiai — Henrikas Kačinskas ir Antanas Gustaitis. Meninę dalį tvarko ir režisuoja Dalia Juknevičiūtė. Rengia Chicagos Scenos Darbuotojų Sąjunga.

LIETUVIS GYDYTOJAS

Dr. ANTANAS ŠIAULYS

Chirurgija, neurologija, klinika.

R. dos Trilhos, nr 1822

Moóca. Tel. 92-39-91

MŪSŲ
LIETUVA

NOSSA LITUANIA

Caixa Postal, 4421

01000 São Paulo, ESP.

*

Diretor Responsável:

DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

Redator: Jonas Kidykas

Administrador: Jonas Bružikas

*

METINĖ PRENUMERATA: 30 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 150 kr.: Paskiro numerio kaina: 60 centavų. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr., pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiskia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spaudinamas antradienį. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteiktini neveliau, kaip iki pirmadienio pietu.